

PRZESZŁOŚĆ DLA PRZYSZŁOŚCI: JAKIEGO PODRĘCZNIKA DO NAUKI HISTORII POTRZEBUJĄ EUROPEJCZYCY NA POCZĄTKU XXI WIEKU?

Doświadczenia z francusko-niemieckiego i polsko-niemieckiego projektów transnarodowego podręcznika do nauczania historii. Debata online.

3 września 2021 (online)

„Polsko-niemiecki projekt podręcznika szkolnego do nauczania historii” realizowany w latach 2008 do 2020 przez Wspólną Polsko-Niemiecką Komisję Podręcznikową Historyków i Geografów (WPNKP) był wspierany politycznie i parytetowo i finansowany przez rządy Polski (MEN, MSZ, MKiDN) oraz RFN (Konferencja Ministrów Edukacji, niemiecki MSZ, Ministerstwo Edukacji i Młodzieży Brandenburgii). Celem projektu było stworzenie drugiego w Europie, po francusko-niemieckim *Histoire-Geschichte* wydanym w latach 2006-2011, transnarodowego podręcznika szkolnego do nauczania historii, zainicjowanego w ramach współpracy rządów i środowisk naukowych dwóch państw Unii Europejskiej. Pozostałe rozwijane w Europie i na świecie projekty bi- lub multilateralne mają głównie charakter materiałów pomocniczych w nauczaniu szkolnym oraz są najczęściej efektem rozmaitych *grassroots initiatives*. Na duże znaczenie polsko-niemieckiego projektu podręcznika do nauki historii zarówno na płaszczyźnie oświatowej jak i politycznej wskazują publikacje massmediów w Polsce i Niemczech, które ukazały się m.in. w związku z prezentacją kolejnych tomów serii podręcznikowej pt. *Europa nasza historia / Europa unsere Geschichte*, które obejmują: tom I (prahistoria-średniowiecze), tom II (1492-1815), tom III (1815-1918) i tom IV (1918-2004).

W przedsięwzięcie były zaangażowane ściśle współpracujące ze Wspólną Polsko-Niemiecką Komisją Podręcznikową Historyków i Geografów biura projektowe w CBH PAN w Berlinie oraz Georg-Eckert-Institut – Leibniz-Institut für internationale Schulbuchforschung (GEI) w Brunzshwiku, uczestnicząc w redakcji naukowej kolejnych tomów podręcznika, współorganizacji towarzyszących projektowi konferencji i warsztatów, a także różnorodnych działaniach upowszechniających tę publikację w środowiskach nauczycielskich w Polsce i Niemczech.

Doświadczenia i refleksje z prac nad dwoma pierwszymi w Europie transnarodowymi podręcznikami do nauki historii, polsko-niemieckim i francusko-niemieckim, wymagają nie tylko działań upowszechniających zastosowanie podręcznika *Europa nasza historia / Europa unsere Geschichte* w użytku szkolnym w Polsce i Niemczech, lecz także szerszego podsumowania i refleksji uwzględniających także doświadczenia z realizacji francusko-niemieckiego projektu podręcznika *Histoire-Geschichte*. Refleksja ta powinna dotyczyć sposobów narracji o historii Europy oraz zastosowania ich w dydaktyce historii na szkolnym poziomie nauczania w różnych krajach Unii Europejskiej. Istotne problemy, które należy objąć refleksją, to m.in. zagadnienia miejsca w narracji podręcznikowej poszczególnych kręgów kulturowych Europy, ich wzajemnych oddziaływań,

dziejów regionów pogranicza („regiony, które łączą i dzielą”), a także tzw. *histoire croisée* lub *Verflechtungsgeschichte* Europy z innymi kontynentami i pozaeuropejskimi kręgami kulturowymi. W tym kontekście istotną rolę odgrywa refleksja nad zagadnieniami związanymi z dydaktyką historii, zwłaszcza zaś zastosowania metod kontrowersyjności i wieloperspektywiczności zarówno w narracjach autorskich, jak i w doborze źródeł tekstowych oraz ikonograficznych.

PANELE DYSKUSYJNE:

Doświadczenia z pracy nad dwoma transnarodowymi podręcznikami europejskimi: *Histoire – Geschichte* oraz *Europa nasza historia – Europa unsere Geschichte*

(godz. 12.30-14.00)

Moderacja: Dr Marcin Wiatr (GEI)

- ❖ Prof. Ulrich Pfeil (Université Paul Verlaine – Metz)
- ❖ Prof. Hans-Henning Hahn (Universität Oldenburg)
- ❖ Agnieszka Jaczyńska (Szkoły Społeczne im. Unii Europejskiej w Zamościu)
- ❖ Dr Emmanuelle Hébert (UCLouvain)

Zaproszeni goście honorowi ze Stałego przedstawicielstwa przy UNESCO:

J.E. dr Peter Reuss, przedstawiciel Niemiec

J.E. Véronique Roger-Lacan, przedstawicielka Francji

J.E. Magdalena Marcinkowska, przedstawicielka Polski

Przyszłość: w stronę wspólnego podręcznika do nauczania historii – utopia czy szansa?

(godz. 15.00-16.30)

Moderacja: Dr Dominik Pick (CBH PAN)

- ❖ Prof. Eckhardt Fuchs (GEI)
- ❖ Prof. Corine Defrance (Université Paris 1 Panthéon-Sorbonne)
- ❖ Wiesława Araszkiewicz (Szkoła im. Piotra Skargi w Szamotułach)
- ❖ Prof. Hans-Jürgen Bömelburg (WPNKP)